

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Πῶς μ' ἀγαπᾶς τὸ ξεύρω
χωρὶς νὰ μοῦ τὸ 'πῆς,
τὸ λένε οἱ ὀφθαλμοὶ σου
οἱ τόσον εὐλικρινεῖς.

Τοῦ κάκου, μοῦ τὸ κρύβεις
γιατὶ δὲν μὲ γελᾷς
τὰ μάτια σου μοῦ λένε
καὶ οὐ πῶς μ' ἀγαπᾶς.

Ἀδιάφορη τοῦ κάκου
στέκεις ὅταν μὲ ἰδῆς
τὰ μάτια σου μοῦ λένε
ὅ,τι δὲν θες νὰ πῆς.

Καὶ ἐγὼ γιὰ αὐτὰ τὰ μάτια
ὠρκίσθηκα νὰ ζῶ
ποῦ στὸ δικό σου πείσμα
μοῦ λένε σ' ἀγαπῶ.

† Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΒΑΣΤΗ ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ

(Στιγμιότυπον)

ἐν ὑπάρξει Ἀθηναῖος — ὅα ἔλεγον Ἕλληνας. διότι πλειστάκις διέτρεφεν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα — ἀγνοῖν τὴν βραχύσωμον, ἀλλὰ πλήρη ζωῆς, τὴν αἰκίνητον καὶ ἀκαταπόνητον δεσποινίδα **Σεβαστὴν Καλλισπέρην**.

Εἶναι προσωπικότητος γνωστοτάτη, κατακτήσασα τὸν τίτλον τῆς δόξης διὰ μόχθων καὶ κόπων, δι' ἀγῶνων καὶ μαρτυριῶν ἔτι, διότι ὄντως μαρτυρικὸν βίον μετῆλθεν ἢ φιλοπατρὶς κόρη, ὅπως κατορθώσῃ νὰ μεταδόσῃ καὶ μεταγίση εἰς μυριάδας τρυφερῶν ψυχῶν τοὺς ἀδάμαντας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας τῆς. Ἐπάλαιον ὡς παλαιστής, ἀψηφίσασα πᾶσαν πρόληψιν καὶ πᾶσαν ἀντίδρασιν.

Καὶ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ μὴ εὕρῃ ἀντίδρασιν ἐν Ἑλλάδι καὶ δὴ ἰσχυροτάτην, ἀφοῦ ἐξήτει νὰ πράξῃ τὸ καλόν; Ἐν τῇ ἰδιοτρόπῳ ταύτῃ χώρα δὲν ἐπιτρέπεται ἀτιμωρητὶ τις νὰ εὐεργετῇ... Δικαίως δὲ καὶ κοινῶς λέγεται *κάμε καλὸ διὰ νὰ εὕρῃς τὸν μελεῖαν σου!*

Καὶ πράγματι τὸν εὗρε τὸν μελεῖαν τῆς ἢ φιλοπρόδοος καὶ κατὰ ἓνα αἰῶνα προτρέξασα τῶν συμπολιτιδῶν τῆς Ἑλληνίς. Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἀρσάκειον, ὡς διδάσκαλος τῆς... Γαλλικῆς, αὐτὴ ἢ διαπρέψασα ὡς ἀκρατῆς ἐν τῇ Σορβόνῃ, αὐτὴ ἢ ἐπισπασαμένη τοσαῦτα ἐγκώμια ἀπανταχοῦ ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ, ταχέως εὐρέθη ἐν μέσῳ ἀκανθῶν καὶ τριβύλων, ὁπόθεν ἐξήγησε δι' εὐγλωττου παρατήσεως ν' ἀπαλλαγῇ, διότι ἐκινδύνευε νὰ πάθῃ ἀσφυξίαν ἐν μέσῳ τῶν μοναστηριακῶν ἐκείνων τοιχῶν, ὅπου τόσον ὀλίγον στάδιον παρείχετο εἰς τὴν ῥηξικέλευθον παιδαγωγίαν.

Ἀπαῖ ἐξελοῦσα ἐκείθεν, ἐδόθη ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Δημοτ. Σχολείων, θέσιν, ἧτις ἐδομητοργήθη χάριν αὐτῆς, ἀναδειχθείσης ἀπαραμίλλου ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ νέου τούτου ἀξιώματος. Κατὰ πόσον εὐεργετικῶς ἢ δεσποινίς **Καλλισπέρην** ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν Ἑλληνοπαίδων, ὡς μαρτυρήσασιν οὐχὶ λόγοι, ἀλλ' ἔργα, ἔργα ἀπῶτα καὶ αἰσθητά, κοινωφελέστατα καὶ σωτήρια διὰ τὴν μικρὰν μας Πατρίδα. Διότι αὐτὴ πρώτη εἰσήγαγε πλείστας καινονομίας εἰς τὰς δημοτικὰς σχολὰς, μετὰ ζήλου δὲ καὶ ἐνθουσιώδους πατριωτισμοῦ ὑπερεμάχησεν ὑπὲρ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐγγχωρίου ὑφαντουργίας, πείσασα, ὅπως οἱ μικροὶ ἑλληνοπαῖδες ἐνδύονται μὲ τὰ τόσον στερεὰ καὶ εὐωνα ἅμα ὑφάσματα τῆς ἡμεδαποῦς βιομηχανίας.

Ἀλλὰ δὲν ἤρκεσθη εἰς τοῦτο μόνον. Πρὸς εὐδωσίαν τῶν ἰδεῶν τούτων εἰς τινὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος συνίστησε Ἐταιρείας Κυριῶν καὶ Ἐργαστήρια, οἷα τὰ ἐν Τήνῳ καὶ Μεσο-

λογίῳ. ἐσχάτως δὲ συνέλαβε καὶ τὸ ἐθνικώτατον σχέδιον τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Σηροτροφίας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ζητήσασα πρὸς τοῦτο τὴν πεφωτισμένην συνδρομὴν τοῦ ἐν τῇ Τριανταφυλλιδεῖῳ Σχολῇ ἐιδικοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Κυριακοῦ. Συγχρόνως δὲ ἡ ἀκούραστος δεσποινὴς παρὰ τὸν λόγον καὶ τὴν πράξιν δὲν ἄφηνε οὐδὲ τὴν χεῖρα ἀδρανῆ, ἀλλὰ διὰ φλογερῶν ἄρθρων ἐν τῇ "Ἀκροπόλει" ἐκθέτουσα τὰς ἰδέας αὐτῆς ἐπειράτο καὶ εἰς εὐρύτερον κύκλον νὰ διαδόσῃ καὶ οἰκείας τοῖς πᾶσι καταστήσῃ.

"Ὅπως δὲ μὴ παρέλθωσιν ὡς ἐαρινὰ ἄνθη αἱ ἐνέργειαι καὶ αἱ προσπάθειαι τῆς συντάξασα ὑπόμνημα ὑπέβαλε τοῦτο εἰς τὴν ἡμετέραν Βουλὴν, κατορθώσασα ὅπως πολλαὶ προτάσεις αὐτῆς περὶ πρακτικωτέρας παιδεύσεως καὶ ἰδίως τῆς εἰσαγωγῆς τῆς βιοτεχνίας εἰς τὰς σχολὰς τῶν ἄρρένων γείνωσι δεκταὶ καὶ ἐφαρμοσθῶσιν.

Ἄλλ' ὅπου ἡ δεσποινὴς **Καλλι-σπέρη** ἀνέδειξε πᾶν τὸ διακαίον αὐτὴν φλογερὸν τῆς φιλοπατρίας αἶσθημα καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔθνικα τῆς ιδεώδη, ἦτο κατὰ τὰς παραμονὰς καὶ διαρκούντος τοῦ ἀτυχοῦς ἡμῶν πολέμου, ὅτε δι' ἐκκλήσεως εἰς τρεῖς Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας συντεταγμένης καὶ πρὸς ἀπάσας τὰς ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ὁμοφύλους ἀπευθυνομένης ἐπεκαλεῖτο τὴν ὑπὲρ τοῦ εὐγενεστάτου τῆς Κρήτης ἀγῶνος ὡς καὶ ὑπὲρ τῶν ἀναμφισβητήτων τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος ἱερῶν Δικαίων ἀρωγὴν καὶ σύμπραξιν αὐτῶν.

Ἡ ἑκκλησις αὐτῆ ὡς καὶ ἑτέρα

ὅμοια πρὸς αὐτὴν τὴν κραταιοτάτην τῆς Βρετανίας Ἄνασσαν ἀπευθυνομένην ἐνεποίησαν οὐσμικρὰν παρὰ τοῖς ἰσχυροῖς ἐντόπωσιν, ἐξήγειραν δ' ἔτι μᾶλλον τὴν συμπάθειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὑπὲρ τῆς οὕτω ἀπελπιστικῶς μαχομένης μικρᾶς ταύτης γωνίας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἠπείρου.

Ἄλλ' οὐχὶ μόνον ὡς Παλλὰς καὶ ὡς ἐργάνη Ἄθηνᾶ ἠγωνίσθη καὶ διέπρεψεν ἡ θερμουργὸς νεάνις. Παρὰ τὰς ἀσχολίας ταύτας δὲν ἡμέλει οὐδὲ τῶν κλασικῶν σπουδῶν καὶ τῆς ἀρχαίας Τέχνης τὴν μελέτην, διὰ πλείστων δὲ διαλέξεων καὶ δι' ἐκδρομῶν ἀρχαιολογικῶν

⊙ ΣΕΒΑΣΤΗ Ν. ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ ⊙

ὀδηγοῦσα τὰς πιστὰς αὐτῇ ὀμιλητρίαις εἰς τὰ ἱερὰ τῶν προγόνων μας ἐδάφη, καθίστα κοινωνοὺς τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου καὶ τῆς πάλαι πρὸς τὴν τέχνην τῶν Ἑλλήνων λατρείας.

Ὅτε δὲ οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον συνεκλονίζον, οὕτω φεῦ! ἐφημέρωσ, ὀλόκληρον τὸ Ἑλληνικόν, αὐτῇ πρώτῃ πάλιν ἀνέθωρε καὶ διὰ λόγου τε καὶ τύπου κατέστησε γνωστὰ τὰ τῆς ἱερᾶς Ἀλτεις μνημεῖα, ἐπικαιρότατα δημοσιεύσασα καὶ γλαφυρωτάτην περὶ Ὀλυμπίας καὶ Ὀλυμπιακῶν αγῶνων μελέτην.

Ἄλλ' ἡ δεσποινὴ Σεβαστὴ Καλλισπέρη μακρὰν τοῦ ν' ἀπαυδήθη ἔτι, πλήρης ταύναντιον σφρίγγους καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἐξακολουθεῖ τὸ εὐγενές της ἔργον. Ὅτι δὲ καὶ τὸν κάλαμον δὲν ἀφῆκαν οἱ δάκτυλοι της ἃς μαρτυρήσῃ ἡ ἀξία τοῦ κατωτέρου δημοσιευομένου περισπουδάστου αὐτῆς ἄρθρου, οὐ ἡ δύναμις καὶ τὸ κάλλος ἐξηγοῦσι καὶ εἰς τοὺς δυσπίστους ἔτι Θωμᾶς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς προσφιλοῦς «Ποικίλης Στοᾶς», ὅτι τὸ μικρὸν τοῦτο πρὸς αὐτὴν ἐγκώμιον δὲν εἶναι ἢ ὀλίγα ἄνθη, ἀτίνα ἐδρόσισε καὶ περιέβαλψεν ἡ εὐλικρινὴς πρὸς τὴν φιλοπάτριδα ἑλληνίδα ἐκτίμησις μας!

(Δεκέμβριος 1900)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

ΣΤΕΦΑΝΙ ΑΙΘΕΡΙΟ

ΣΤΙΧΟΙ

Τόσον καιρὸ ἢ ἀγάπη μου
Σπαρμένη στῆ καρδίᾳ μου,
Ξεφύτρωσε κι' ἀνάθισε,
Πανῶρια μάγισσά μου.

Κι' ἕνα στεφάνι σοῦπλεξα
Μὲ τ' ἄσπρα της λουλούδια,
Στεφάνι ἀπὸ χαμόγελα,
Στεφάνι ἀπὸ τραγούδια.

Πάρ' το καὶ λευκοφόρεσ' το
Στὰ ὀλόξανθα μαλλιά σου,
Κάπιαν ἀχτίδα φλογερή
Νὰ ρίχνει στῆ μορφή σου,

Κι' ἢ σμίξουμε ἢ δὲ σμίξουμε
Μὲς στῆς ζωῆς τὰ χρόνια,
Κάτι τρανὸ κι' ἑλάφταστο
Θά σοῦ χαρίζει αἰῶνια.

(1900)

Ἔχεις τὸ χρῶμα τοῦ γιालοῦ
Στὰ γαλανὰ σου μάτια
Ποῦ ἡ τρισαθάνατη Ὠμορρία
Χτισμένα ἔχει παλάτια.

Φέγγουν τοῦ ἡλίου οἱ μαγικὲς
Ἄχτιδες, στὰ μαλλιά σου,
Φεγγοβολαί κι' ὀλάκερος
Στὰ κάλλη τὰ λευκά σου.

Ἄνθοῦνε κρῖνα δροσερὰ
Στὸ ζηλευτό σου στόμα,
Ροδοβολοῦν τριαντάφυλλα
Στὰ μάγουλά σου ἀκόμα.

Γλυκοδροσιζει ἢ χαραυγὴ
Στὰ βάρη τῆς καρδιάς σου,
Γλυκοπροβαίνει ἢ ἀνοιχὴ
Στὴν πλουμιρὴ θωριά σου.

ΦΩΛΩΡΟΣ ΡΩΔΑΝΘΗΣ

